

Új módszertani füzet a Kett pedagógiához

A pécsi Sipos Edit szerkesztésében most megjelent újabb kötet finom egyensúlyt valósít az elméleti összefüggéseket megvilágító írások és a gyakorlati tanórai foglalkozások között. A válogatás a Franz Kett pedagógia kortárs szerzőinek legjobbjait sorakoztatja fel, és különlegessége az, hogy elmélet és gyakorlat ötvözése gyakran egyazon szövegen belül történik meg. A szimbólumok magyarázatát, a didaktikai lépések elméleti megalapozását ugyanis gyakorlati példák, azonnal kivitelezhető ötletek követik a különböző témájú írásokban. Ebben a Franz Kett Pedagógiai Intézet németországi évkönyveit követi, ahonnan a megjelentetett szövegek is származnak.

A kötetet Franz Kett hosszabb tanulmánya nyitja arról, hogy hogyan lehet ember- és világképformáló tevékenységeket folytatni tanórán gyerekekkel. A cikk olyan szimbólumokat vesz alapul, mint az ember többértű valóságát megjelenítő kereszt, a szív, a sokértelmű kör, amely egyszerre hordoz teológiai, egyéni és közösségi jelentésárnyalatokat. Miután a szerző röviden bemutatta a szimbólumok képkalkítás számára felhasználható vonatkozásait, összefüggő és egyszerű, minimális anyagigényű foglalkozássorozatot vázol fel, amely a gyerekek vagy épp felnőttek ember- és istenképét formálni hivatott értelmet bont ki. A foglalkozások során a pedagógia alapítóját az a didaktikai szempont vezeti, hogy hogyan lehet bevonni a hitre nevelés folyamatába a testi megformálás, képi megformálás és megszólaltatás hármasát.

Az osztrák Raimund Wolf foglalkozáskezdésről írt cikke tisztán didaktikai jellegű, ám olykor kitekintést nyújt mélyebb tartalmakra is. A foglalkozások kezdeti fázisa a Franz Kett pedagógiában a személyes megérkezést, az egymással való kapcsolatfelvételt és egy közös tér létrehozását szolgálja, amelyben a foglalkozás, történetmesélés, szimbólumfeldolgozás kibontakozhat. Raimund Wolf e célokhoz a gyerek pillanatnyi állapotát is hozzáveszi: a reggeli álmoságtól egészen a zajos, nagyszünet utáni „berontásig”, amikor a kis társaság még az iskolai nap közepének pezsgésével telített hangulatban zibong. E gyakorlatok alkalmasak akár egy csoportbeszélgetés vagy egy ön- és társismereti játék bevezetésére is.

A továbbiakban többszerzős cikk következik a padlókép-alkotásról és meditációról, amelynek szerzői között ismét ott találjuk Franz Kettet, de az osztrák Petra Ostermann, valamint az Erdélyben is jól ismert cseh szerzőpárost, Tomáš Cyril Havelt és Eva Muronovát is. A tanulmány inkább a plébániai hitoktatáshoz, illetve a felnőttoktatáshoz nyújt segédletet, mint az iskola számára. Petra Ostermann egyszerű meditációt kínál a karácsonyi csillagról. Franz Kett *A méhkirálynő* című Grimm mese feldolgozásához ad impulzusokat, amelyek a teremtet világ iránti csodálatra és tiszteletre ihletnek. A cseh szerzők reggeli imákkal, meditációs gyakorlatokkal gazdagítják pedagógiai eszköztárunk

kat. A cikk jó példa arra, hogy a Franz Kett pedagógia nemcsak óvodai környezetben alkalmazható, hanem elvonulások alkalmával is jól jön, akár felnőtt közönség számára is.

A füzet utolsó tanulmánya tisztán elméleti jellegű. Szénási Lilla *Jó szóval oktasd, játszani is engedd* című írása a plurális intelligencia Howard Gardner által kidolgozott elmélete és Franz Kett pedagógiájának teljes ember nevelésére irányuló intenciója közötti átfedéseket boncolgatja. A rövid tanulmány végkicsengése az, hogy ez a pedagógia eleve figyelembe veszi az ember intelligenciájának többértékűségét. Az egyén alkatától függ az, hogy a Gardner által megnevezett intelligenciafajták közül melyik az, amely jobban fejleszthető, finomítható, és így a közösség számára hasznos és értékes embert tudunk nevelni, aki képes azt adni a többieknek, ami a legjobb belőle.

Érdemes olvasni! Érdemes gyakorolni!

Sipos Edit (szerk.): *De minden kincsem csak az álmaim*. Franz Kett Pedagógiai Könyvek sorozat, META Egyesület, Pécs, 2019.